

Informationsmeddelande om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 10/00 om offentliga avtal som tilldelats av Gemensamma forskningscentret [\(1\)](#)

Denna rapport ägnas åt en analys av förvaltningen av avtal som Gemensamma forskningscentret (GFC) tilldelar för att få tillgång till de resurser som är nödvändiga för dess verksamhet.

För den period som omfattas av de särskilda forskningsprogrammen (1995-1998) förfogade GFC över en total budget på 1 413 miljoner euro. Av detta belopp anslogs 494 miljoner euro till finansiering av avtal.

Revisionsrättens granskning

Revisionsrättens granskning har gällt GFC:s förvaltningssystem samt dess kontroll av samtliga skeden av avtalförfarandet. Instrumenten och förfarandena för förvaltning har analyserats, liksom ett stickprov på 90 avtal till ett totalt belopp av 81,5 miljoner euro.

Detta förvaltningssystem som tillämpades vid tidpunkten för revisionsrättens granskning tillät inte produktion av information som i användbar form skulle kunna ge en uttömmande och exakt överblick över de avtal som tilldelats. Detta förklaras dels av otillräckligheten hos datautrustningen, som varken gör det möjligt att binda ett bestämt avtal till ifrågavarande projekt eller att utarbeta någon lägesrapport för förvaltningen, dels av att överföringen av transaktionerna från ett redovisningsprogram till ett annat gör att man inte kan följa transaktionerna tillbaka i tiden (19, 25-31, 43-51).

Det undantagssystem inom den europeiska gemenskapslagstiftningen, som framför allt kännetecknas av existensen av en särskild rådgivande kommitté för upphandling och avtal och inrättandet av ett dokument benämnt "administrativt arrangemang", och som leder till att kommissionen måste sluta avtal med sig själv, utgör ett hinder för en sund förvaltning av avtalen (20-41).

Kontrollen av faserna i avtalsförfarandet från fastställandet av behov till den

uppföljning av tjänsten som genomförs av utanordnaren är på det hela taget otillräcklig, vilket beror på att förvaltningen inte baserats på behovsanalyser, på brister i samband med genomförandet av konkurrensreglerna samt på brister i granskningen av de utförda tjänsterna (52-64).

Avsaknaden av en text som fastställer sammansättningen av de kommittéer som ansvarar för förberedandet av avtal och metoder för förvaltningen av avtal förvärrar dessutom dessa brister. Hela avtalens förberedande fas präglas således av brist på insyn (35-53).

GFC har likaledes tilldelat avtal genom privat överenskommelse utan att reglerna på området, såsom de tolkats i domstolens rättspraxis, har följts. Undersökningen har även bekräftat att otillåtna avtal kan ha slutits mellan uppdragstagarna (65-75).

GFC har förvalt de differentierade anslagen som om det rörde sig om icke-differentierade anslag, utan att ta hänsyn till den särskilda karaktären hos var och en av dessa anslagstyper, en praxis som ofta kombinerats med olika metoder för uppdelning av avtal (76-80).

Beskrivning av avtal och fastställandet av preliminära kostnader för dessa attesteras inte alltid i handlingarna med hjälp av objektiva kriterier. Denna brist på tydlighet leder i vissa fall till tvivel om huruvida det är rätt att inte lägga fram fallet för rådgivande kommittén för upphandling och avtal (61-62).

Med avtal om tjänster som täckmantel har centret i själva verket på ett otillåtet sätt rekryterat personal (63-64).

I två fall har det visat sig att avtal i sin helhet har lagts ut på underentreprenad till ett och samma företag. Revisionsrätten påpekar att det ur rättslig synvinkel kan kritiserats att ett helt avtal läggs ut på underentreprenad. I direktiven om offentlig upphandling hänvisas endast till möjligheten att lägga ut delar av ett avtal på underentreprenad. Att lägga ut ett helt avtal på underentreprenad kan inte godtas eftersom detta inte stämmer överens med det rättsliga resonemang som ligger till grund för hela förfarandet för offentlig upphandling. Vad beträffar sundheten i den ekonomiska förvaltningen blir vidare den som tilldelas avtalet en mellanhand, vilket leder till ytterligare kostnader (81-82).

De brister som konstaterats vad gäller kontrollen av att tjänster faktiskt genomförts och av tjänsternas kvalitet leder till frågan huruvida utanordnaren verkligen uppfyller sina skyldigheter (86-89).

Revisionsrätten konstaterar med tillfredsställelse att kommissionens reformer i

syfte att rätta till de brister som fastställts i samband med granskningarna skett snabbt och varit omfattande (18).

Revisionsrättens huvudsakliga rekommendationer

GFC borde skaffa sig en hjälpbokföring för projekt för att göra det möjligt att knyta ett avtal till ett projekt eller till en specifik åtgärd, samt på förhand fastställa vilka behoven är i syfte att åstadkomma en så bra fördelning av de disponibla budgetmedlen som möjligt.

Ingenting av detta kommer dock att uppnås om man inte med lämpliga medel sätter punkt för alla oriktiga, tveksamma och tvivelaktiga metoder som konstaterats under denna granskning. Revisionsrätten konstaterar i detta hänseende än en gång att i de fall disciplinära eller till och med rättsliga åtgärder måste vidtas, består varje lösning i en ändamålsenlig tillämpning av utanordnarnas och räkenskapsförarnas ekonomiska ansvar såsom föreskrivs i artikel 73 och följande artiklar i budgetförordningen.

Revisionsrätten konstaterar i detta sammanhang att gemenskapens lagstiftande organ, trots att budgetförordningen existerat i över tjugo år, fortfarande inte har kodifierat villkoren för genomförandet av detta ansvar eller de finansiella påföljder som kan tillämpas på utanordnarna och räkenskapsförarna. Det bör understrykas att det godkännande som ges av styrekonomen inte kan befria utanordnaren från dennes egna misstag när han attesterar att tjänsten verkligen utförts och att betalningen av en utgift varit korrekt, eller räkenskapsföraren när han i sin redovisning för in en transaktion vars korrekthet han måste kontrollera i förväg.

Avsikten med detta informationsmeddelande är endast att ge översiktlig information. För ytterligare information hänvisas till den rapport som antagits av revisionsrätten och som offentliggjorts i Europeiska gemenskapernas officiella tidning (EGT C172, 21.06.2000).

(1) Siffrorna inom parentes hänvisar till motsvarande punkter i den särskilda rapporten.

Europeiska revisionsrätten Avdelningen för yttre förbindelser

12, rue Alcide De Gasperi L-1615 Luxembourg

Tfn: (352) 4398 45410 Fax: (352) 4398 46430 E-post: euraud@eca.europa.eu

Webbplats: <http://www.eca.europa.eu>.